

KÖZÖS ÜGYÜNK AZ ÁLLATVÉDELEM ALAPÍTVÁNY

DR. BODOR KATALIN LL.M.

Mikor kell állatvédelmi ügyben közigazgatási eljárást indítani?

LEKTOR:
Dr. Frigyer László

OLVASÓSZERKESZTŐ:
Dr. Turkovicsné Dr. Koncz Ibolya

DR. BODOR KATALIN LL.M.

Mikor kell állatvédelmi ügyben közigazgatási eljárást indítani?

Dr. Bodor Katalin LL.M.
Mikor kell állatvédelmi ügyben közigazgatási eljárást indítani?

Lektorálta: Dr. Frigyer László
Olvasószerkesztő: Dr. Turkovicsné Dr. Koncz Ibolya Katalin
Kiadja: Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány
Fotó: freepik.com

A kézirat zárásának időpontja: 2024.

TARTALOM

1. BEVEZETÉS 6
2. MIT ÉRTÜNK SZABÁLYOZOTT ÁLLATVÉDELEM ALATT? 7
3. MI AZ AZ ELJÁRÁS, KI A HATÓSÁG? 8
4. HOGYAN INDÍTHATÓ MEG EGY HATÓSÁGI ELJÁRÁS? 10
5. MILYEN JOGSZABÁLYOKAT KELL ALAPUL VENNI ÁLLATVÉDELMI ÜGYBEN? 11
6. AZ ÁLLATOK VÉDELME 12
   6.1. A kedvtelésből tartott állat vagy nem kedvtelésből tartott állat 12
   6.2. Az állat tartásával vagy az állat bántalmazásával kapcsolatos a bejelentés 13
   6.3. Állatok tartása 13
   6.4. Állatok bántalmazása 14
   6.5. Állat elhagyása 15
   6.6. Kóbor kutyák 15
   6.7. Kutyaharapás esete 16
7. HATÁSKÖRÖK KEVEREDÉSE 18
8. RÖVIDEN AZ ÁLLATVÉDELMI KÖZIGAZGATÁSI SZANKCIÓKRÓL 21
9. ZÁRSZÓ 23
1. MELLÉKLET – JEGYZŐKÖNYV MINTA HELYSZÍNI SZEMLÉHEZ 24
JOGSZABÁLYJEGYZÉK 34

1. BEVEZETÉS

Az állatvédelem tulajdonképpen nem más, mint az állatvilágot különböző irányokból fenyegető veszélyekkel szembeni óvó tevékenységek foglalata. Szűkebb értelemben a háziállatok egyedeinek gondos és kíméletes tartása, tartózkodás az állatok bántalmazásától, kínzásától, erőn felüli kihasználásától és felesleges elpusztításától. Tágabb értelemben nemcsak a háziállatokra, de elvileg bármely faj egyedére kiterjedhet, lényegében zavartalan, egészséges életfeltételeket biztosítva annak.[1]
Más megközelítésben az állatvédelem, mint gyűjtőfogalom olyan tiltások és magatartások megfogalmazását jelenti, amelyek címzettje az emberi társadalom. Legtágabb értelemben az állatok indokolatlan kínzásának, a velük való kíméletlen bánásmódnak a megakadályozását, illetve lehető legkisebb mértékre szorítását, valamint az életfeltételeik biztosításáról, az állatfajok fennmaradásáról való emberi gondoskodást értjük állatvédelem alatt.
Jelen fejezet célja, annak bemutatása és egy-egy gyakorlati példával szemléltetése, mikor kell közigazgatási hatósági eljárást indítani állatvédelmi ügyekben. Hogyan indulhat meg az eljárás, mit kell észlelni a hatóságnak, mire kell figyelni a magánszemélynek.
Sajnos a szakmai és civil tapasztalat is azt mutatja, hogy egyre inkább szükség van az emberek látásmódjának szélesítésére állatvédelmi ügyekben is. Nincsenek tisztában azzal mi a megfelelő tartás, kihez és milyen ügyben fordulhatnak panaszaikkal és bejelentéseikkel. Sőt, előfordul, hogy maga a hatáskörrel rendelkező hatóság nem tudja, hogy el kell járnia az ügyben...

1 Zoltán Ő (2000) Az állatvédelem jogi rendje. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft, Budapest, p. 15.

2. MIT ÉRTÜNK SZABÁLYOZOTT ÁLLATVÉDELEM ALATT?

Az állatvédelem jogi szabályozása hazánkban egy sokrétű, több jogágat is érintő terület. Jelentős részben a közjogi szabályozás érvényesül, de polgári és büntető jogi előírások is vonatkoznak rá. Az Alaptörvény egyetlen cikke sem vonatkozik kifejezetten csak az állatok védelmére. Azonban a XXI. cikk a környezet védelmét szorgalmazza és a környezet fogalmába az állatok is beletartoznak. Így ugyan közvetve, de az állatok védelme is biztosítva van az Alaptörvényi szinten.
A részletes törvényi szabályozást az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény jelenti. A jogalkotó elismeri, hogy az állatok érezni, örülni és szenvedni képes lények, ezért védelmük és tiszteletben tartásuk az emberek erkölcsi kötelessége. Az állatvédelem célja az állatok kímélete, kínzásuk és károsításuk tiltása és szankcionálása. Az állatvédelem nem keverendő össze a védett állatok védelmével, hiszen az első fogalom általánosságban minden állatra vonatkozik – legyen az vad- vagy háziállat –, míg védett állatoknak a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet 2. mellékletében felsorolt állatok minősülnek. Továbbá, az állatok büntetőjogi védelme a gerinces állatokat illeti meg, míg védett állatok a puhatestűek, ízeltlábúak stb. is lehetnek. A két kategória a szankció alapján is elkülönül egymástól, első esetben szabálysértési bírság, súlyos esetben valamilyen büntetés szabható ki, míg a védettállatok sérelme esetén természetvédelmi bírság lesz a jogkövetkezmény. Magánjogi szempontból az állatok dolognak minősülnek, azonban figyelemmel kell lenni a természetükből adódó eltérésekre.[2]

2 Szegedi Tudományegyetem: Közérthetőségi Szócikk Adatbázis: https://u-szeged.hu/efop362-00007/minden-szocikk/allatvedelem Accessed: 2023.09.11.

3. MI AZ AZ ELJÁRÁS, KI A HATÓSÁG?

Az eljárás mindig eljárási cselekmények sorozata, amelyben különböző szereplők vesznek részt. Ezek között vannak ún. főszemélyek, akik nélkül nincs is eljárás (ők lesznek a hatóság, illetve az ügyfél) valamint lesznek egyéb résztvevők is (például a tanú, a hatósági tanú, a szakértő, a tolmács, a szemletárgy birtokosa és az ügyfél képviselője, akiket együtt az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény[3] is csak az eljárás egyéb résztvevőjeként nevesít). Ezek között az eljárási résztvevők között úgynevezett eljárási jogviszony jön létre.

Hatóság az a szerv, szervezet vagy személy, amelyet jogszabály hatósági hatáskör gyakorlására jogosít fel vagy jogszabály hatósági hatáskör gyakorlására jelöl ki.

Az állatvédelemben résztvevő hatóságok köre meglehetősen szerteágazó. Az államigazgatási szervek körében központi, területi és helyi szinten is találhatunk olyan szerveket, amelyek feladata kapcsolódik az állatvédelemhez, illetve a helyi közigazgatásban a jegyzőnek és az önkormányzatnak is vannak állatvédelmi hatásköreik. A Kormány állatvédelmi hatóságként a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelettel[4] hat szervet jelöl ki: az agrárminisztert, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt, a Pest Megyei Kormányhivatalt, a megyei kormányhivatalt, a járási hivatalt és a jegyzőt.[5]

Az egyes feladat- és hatásköröket áttekintve látható, hogy vannak olyanok, amelyek tekintetében – az agrárminisztert kivéve – mindegyik felsorolt hatóság eljárhat. Ezek a következők:

Az állatvédelmi hatóság az állatvédelemmel kapcsolatban feladat- és hatáskörében eljárva a magatartás súlyához, ismétlődéséhez, és különösen az állatnak okozott sérelem jellegéhez, időtartamához igazodó mértékű állatvédelmi bírságot szabhat ki azzal szemben, aki tevékenységével vagy mulasztásával az állatok védelmére, kíméletére vonatkozó jogszabály vagy hatósági határozat előírását megsérti, vagy annak nem tesz eleget. Továbbá az állat tartóját 2-8 év közötti időre eltilthatja az állattartástól.[6]

Az állatvédelmi hatóság köteles az állat életének fájdalom nélküli kioltásáról gondoskodni, amennyiben az állat tovább élése megszüntethetetlen vagy csillapíthatatlan szenvedéssel járna és gyógyulása nem várható, továbbá az állat tartója ismeretlen vagy vadon élő, nem vadászható állat esetében az egyed a szabadon élésre vagy fogságban tartásra alkalmatlan. Ezen esetekben a felmerült igazolt költségek megtérítése a települési önkormányzatot terheli.[7]

Az állatvédelmi hatóság feladat- és hatáskörében eljárva ellenőrzi az állatvédelmi törvényben foglaltak végrehajtását.[8]

Az Ávtv. szerint, ha az állattartó az állat vagy ember egészségét súlyosan veszélyezteti azáltal, hogy nem vagy nem megfelelően teljesíti az állatvédelmi törvényben, vagy egyéb állatvédelmi jogszabályban foglaltakat, akkor a jegyző mindaddig, amíg az állattartó a feltételeket nem biztosítja, elrendelheti az állat megfelelő helyre történő szállítását. Az ezzel járó költségek az állat tulajdonosát terhelik, valamint a jegyző a várható tartási költségek megelőlegezésére is kötelezheti az állat tulajdonosát. Amennyiben ezen együttes feltételek bekövetkeznek, a jegyző előír egy időpontot, ameddig az állattartónak gondoskodnia kell a jogszabályszerű állattartási feltételek biztosításáról, és azok teljesítéséig az állatot megfelelő helyre elszállítja – ez alatt gyepmesteri telepet vagy állatmenhelyet kell érteni – és a várható tartási költségek megelőlegezését rendeli el. Ha az állattartó a feltételeket teljesíti az előírt időpontig, akkor részére az elszállított állatot vissza kell szolgáltatni, ellenkező esetben az állat elkobzásáról rendelkezik a jegyző. Az állat tulajdonjogának átruházásáról a jegyző gondoskodik, ha azonban ez eredménytelen, vagy jogszabály nem teszi lehetővé, akkor az állat végleges elhelyezéséről kell döntenie a jegyzőnek úgy, hogy az állatot a korábbi tulajdonosának, illetve korábbi tartási helyére nem adhatja ki. Ha az állat végleges elhelyezését csak rendszeres költségráfordítással lehet biztosítani, akkor a korábbi tulajdonost költségfizetésre lehet kötelezni a jogsértés súlyától, ismétlődésétől függően legfeljebb tizenkét hónapig tartó időre. Amennyiben az állat elhelyezése eredménytelen, akkor hat hónap elteltével életét megengedett módon ki lehet oltani.[9]

Az állatvédelmi hatóság az élelmiszerlánc-felügyeleti rendszerben kezeli az általa nyilvántartott adatokat.[10]

3 a továbbiakban: Ákr.
4 a továbbiakban: Kij.r.
5 Jámbor A (2022) A kedvtelésből tartott állatok jogi védelme a közigazgatásban, Bíbor Kiadó Bt., Miskolc, pp. 53-54.
6 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Ávtv.) 43. § (2) és (9)-(12) bek., a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (1) bek.
7 Ávtv. 45. § (1) bek., 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (1) bek.
8 Ávtv. 45/A. §, 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (4) bek.
9 Ávtv. 45/B. §, 383/2016. (XII. 2.) Korm.rend. 6. § (1) bek.
10 Ávtv. 48/C. §, 383/2016. (XII. 2.) Korm.rend 6. § (1) bek.

4. HOGYAN INDÍTHATÓ MEG EGY HATÓSÁGI ELJÁRÁS?

Az Ákr. 3. §-a kimondja, hogy az eljárás kérelemre vagy hivatalból indul meg.
Ha a hatósághoz az ügyfél eljárás megindítására irányuló kérelmet nyújt be, az ügyintézési határidő a kérelemnek az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz történő megérkezésének napján kezdődik[11]. Tehát önmagában az a tény, hogy az ügyfél benyújtja a kérelmét a hatósághoz, megindítja az eljárást, ebben a tekintetben a hatóság nem mérlegelhet. Ezt követően – az elsőfokú eljárás második szakaszaként – a hatóság megvizsgálja a kérelmet, és amennyiben azt állapítja meg, hogy az Ákr. 46. § (1) bekezdésében foglalt esetek valamelyike fennáll, a kérelmet visszautasítja. Egyéb esetekben – kivéve, ha áttételnek van helye – a hatóság érdemben foglalkozik a kérelemmel, ennek keretében hiánypótlásra hívhat fel, megállapíthatja az eljárás felfüggesztésének szükségességét, vagy az eljárás megszüntetéséről dönthet. Ezután az eljárás folyamán a hatóság eljárási cselekményeket végez a tényállás tisztázása érdekében, majd meghozza az érdemi döntését. Hangsúlyozandó, hogy ha nincs helye az Ákr. 46. § (1) bekezdése alapján a kérelem visszautasításának és az ügy áttételének sem az Ákr. 17. §-a szerint, akkor a hatóság köteles lefolytatni az – egyébként már megindult – eljárást (vö. Ákr. 15. § (1) bekezdése).
Hivatalbóli eljárás esetén két eset lehetséges: vagy kötelező a hatóság számára az eljárás megindítása, vagy mérlegelés alapján, a rendelkezésére álló tények értékelése útján dönt az eljárás megindításáról.
Az Ákr. 104. § (1) bekezdése szerint a következő esetekben kötelező az eljárás hivatalbóli megindítása: ha ezt jogszabály előírja, ha erre a hatóságot a felügyeleti szerve utasította, ha a bíróság kötelezte, továbbá, ha a hatóság életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzetről szerez tudomást. Ezeken az eseteken kívül a hatóság a rendelkezésére álló információk alapján – tekintet nélkül arra, hogy azok hivatalos tudomáson vagy bejelentésen alapulnak-e – eldöntheti, hogy szükséges-e az eljárás megindítása. Ugyanakkor, ha a hatóság az eljárás megindításának szükségességét állapítja meg, nem teheti meg, hogy nem indítja meg az eljárást az Ákr. 15. § (1) bekezdésében foglalt eljárási kötelezettségre tekintettel.
Összefoglalóan elmondható, hogy az eljárás megindításától csak abban az esetben lehet „eltekinteni”, ha a hatóság a tudomására jutott tények alapján úgy értékeli, hogy nem szükséges a hatáskörébe tartozó eljárás hivatalból történő megindítása. Megjegyzendő, hogy ebben az esetben a hatóság a jogszabályok szabta keretek között mérlegel, és ennek során csak a szükségesség hiányát állapítja meg.

11 Ákr. 37. § (2) bek. és 50. § (1) bek.

5. MILYEN JOGSZABÁLYOKAT KELL ALAPUL VENNI ÁLLATVÉDELMI ÜGYBEN?

- a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet)
- a veszettség elleni védekezés részletes szabályairól szóló 164/2008. (XII. 20.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet)
- az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Ávtv.)
- az állatvédelmi bírságról szóló 244/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.)
- a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kij.r.)
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs.tv.)
- az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.)

6. AZ ÁLLATOK VÉDELME

„Az állattartó köteles a jó gazda gondosságával eljárni, az állat fajának, fajtájának és élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételekről gondoskodni."[12]

Az Ávtv. a fenti megfogalmazásból kiindulva határozza meg az állatok védelmének fontosságát, amelyet a törvény a továbbiakban részletesen kifejt.

Az állatvédelmi hatósági eljárásokat többféle ismérv alapján lehet megkülönböztetni, de talán a legcélszerűbb a következők mentén:[13]

6.1 A kedvtelésből tartott állat vagy nem kedvtelésből tartott állat

A kedvtelésből tartott állatokkal kapcsolatos részletszabályokat a 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet határozza meg. Itt került rögzítésre az, hogy speciálisan a kutyáknál az állatvédelmi feladatok már az ebek összeírásánál megkezdődnek:

„Az ebösszeírás során felvett, az adatbázisban nyilvántartottaktól eltérő vagy abból hiányzó adatokról a jegyző köteles az adatbázis működtetőjét értesíteni."[14]

„Négy hónaposnál idősebb eb csak transzponderrel megjelölve tartható – betartását a jegyző és a járási állat-egészségügyi hatóság ellenőrzi."[15]

A négy hónaposnál idősebb, transzponderrel nem jelölt ebről a jegyző és a szolgáltató állatorvos köteles jelentést tenni a járási hivatal felé.

Az ebösszeírás a települési önkormányzatok feladata[16], amelyet a jegyző hirdet meg, hiszen a nyilvántartás vezetése az ő feladata. A jegyzők rendszeres időközönként, de minimum három évente egyszer ebösszeírást végeznek.

Amennyiben az ebtulajdonosok felszólításra sem tesznek eleget a bejelentési, oltási vagy chipezési kötelezettségüknek, úgy a jegyzőnek az állatvédelmi bírságról szóló 244/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet alapján lehetősége van bírság kiszabására a járási állategészségügyi hatóság értesítése mellett[17].

A kisebb-nagyobb településeken az ebek tartása, gondozása, felügyelete és bántalmazása jelenti a legnagyobb kihívást a hatóságoknak. A 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet a következőket írja elő:

„A kedvtelésből tartott állatot úgy kell tartani, hogy az állat tartása lehetővé tegye annak természetes viselkedését, ugyanakkor a környező lakóközösség kialakult élet- és szokásrendjét tartósan és szükségtelenül ne zavarja."[18]

Nagyon sokszor problémát jelent az is, hogy az állattartó nem méri fel, hogy hiába költözött községbe, kisebb településre, nem biztos, hogy az adott faluban ugyanolyan megszokott és természetes a lovak vagy más haszonállatok tartása, illetve a legkörültekintőbb tartás mellett is óhatatlanul keletkező zajok, szagok … stb. is lehetnek zavaróak. (Gyakran keletkezik ezek miatt szomszédok között is vita, illetve a kellemetlen szagokat, zavaró hanghatásokat sokszor jelentik be a helyi hatóság, a jegyző felé.)

6.2 Az állat tartásával vagy az állat bántalmazásával kapcsolatos a bejelentés

Amennyiben az állatvédelmi hatóság bejelentést kap arról, hogy illetékességi területén belül valamely állatot nem a fent idézett „jó gazda gondosságával" tartanak, legyen az kedvtelésből vagy nem kedvtelésből tartott állat, köteles haladéktalanul eljárni. Az eljárás az iratok tanulmányozásával veszi kezdetét (pl.: kutya esetén nyújtottak-e be eb-bejelentő lapot) és helyszíni szemle lefolytatásával folytatódik, ahol jegyzőkönyv (1. melléklet) felvételére kerül sor. A helyszíni szemle alapján pedig a hatóság mérlegel az eljárás további folytatásáról.

Fontos információ a bejelentők felé, hogy az állatvédelmi hatósági bejelentés, mint közérdekű bejelentés, illetékmentes. Tehát, aki az állatok nem megfelelő tartását észleli, vagy azok bántalmazását tapasztalja nem kell fizetnie azért, hogy a hatóság eljárjon az ügyben.

6.3 Állatok tartása

A címben átfogó témát jelöltem meg, hiszen kimerítheti az állatok hiányos vagy nem megfelelő tartásának minden formáját, így például: a rosszul táplált, elhanyagolt, kezeletlen beteg állat, udvari tartás esetén az időjárás viszontagságaitól védő ól, kennel, ház hiányában tartott állat, rövid láncon tartott állat stb.

Általános szabályok kerültek felállításra az állatok tartásával kapcsolatban, úgymint:

„A kedvtelésből tartott állatot és az állat tartási helyét az állat tartójának naponta legalább egy alkalommal ellenőrizni kell.

Az állattartónak gondoskodnia kell arról, hogy az állatok tartási helyén a környezeti viszonyok megfeleljenek az állatok szükségleteinek, valamint, hogy a tartási helyük úgy legyen kialakítva, hogy az ne okozhasson sérülést az állatoknak. Állandó fényben vagy állandó sötétségben, valamint állandó zajban állatot tartani nem szabad."[19]

Egyes állatfajoknál a jogszabályok részletesen leírják az egyedek tartásának körülményeit, pl.: tilos kistestű ebet 10 m^2-nél, közepes testű ebet 15 m^2-nél, nagytestű ebet 20 m^2-nél kisebb területen tartósan tartani. Vagy ugyanilyen a 2016. január 1-je óta hatályban lévő, sokat vitatott ún. „láncon tartási szabály", amellyel kapcsolatban a szakemberek nem győzik hangsúlyozni, hogy a tartós kikötés tilalma nem egyenlő a láncon tartás abszolút tilalmával.

Azonban vannak olyan állatfajták, ahol sokkal homályosabban fogalmaznak, például a községekben

12 Ávtv. 4. § (1) bek.
13 A fejezethez kiindulási alap: dr. Resch Karolina: Állatvédelmi hatósági eljárás, in.: Jegyző és közigazgatás XVIII. évfolyam 4. lapszám
14 41/2010. (II. 26.) Korm. rend. 17/B.§. (9.) bek.
15 41/2010. (II. 26.) Korm. rend. 17/B.§. (10.) bek.
16 Ávtv. 42/B. §.
17 3. melléklet 1. pont d., e., f. alpont
18 41/2010. (II. 26.) Korm. rend. 14. § (2) bek.
19 41/2010. (II. 26.) Korm. rend. 14. § (3) bek.

jellemzőbb lótartás esetén csak ennyit ír a 41/2010-es Kormányrendelet: „A kedvtelésből tartott állat tartási helyének olyan méretűnek kell lennie, hogy az állat fajára jellemző mozgási igényét ki tudja elégíteni. Lófélék és eb esetében a mozgási igény az állat mozgatása útján is kielégíthető, azonban esetükben is törekedni kell az olyan tartási módra, amely lehetővé teszi az állat kedve szerinti mozgását."[20]

A veszélyes állatfajokról és egyedeik tartásának szabályairól a 85/2015. (XII. 17.) FM rendelet, a mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól pedig a 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet tartalmazza a hatályos szabályokat. Önkormányzati rendeletben 2012 óta már nem korlátozható a mezőgazdasági haszonállatok tartása. Amennyiben a szomszédok panasza az állatokkal kapcsolatos zajokra, szagokra vonatkozik, úgy birtokvédelmi eljárás lefolytatására van lehetőség, hiszen a Ptk. is kimondja, hogy „…a tulajdonos a dolog használata során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat, különösen a szomszédokat szükségtelenül zavarná, vagy amellyel jogaik gyakorlását veszélyeztetné"[21].

6.4 Állatok bántalmazása

Az Ávtv. részletesen szabályozza az állatok bántalmazásának tilalmát is. Ez a bántalmazás megvalósulhat tevéssel (fizikai bántalmazás), mulasztással (pl.: oltás, orvosi kezelés vagy élelmiszer megvonással), de ugyanígy az állat elhagyásával is.

Az alapelv: „Az állatnak tilos indokolatlan vagy elkerülhető fájdalmat, szenvedést vagy sérülést okozni, az állatot károsítani" (Ávtv. 6. § (1) bek.).

Ezután a törvény in concreto kitér az egyes megvalósulási magatartásokra:

„Az állatot nem szabad: kínozni, emberre vagy állatra uszítani, illetőleg állatviadalra idomítani, kényszertakarmányozásra fogni, kivéve az egészségügyi megfontolásból való kényszerű táplálás esetét, a kíméletét nem biztosító módon mozgatni és szállítani, elhelyezni, a teljesítőképességét felismerhetően meghaladó teljesítményre kényszeríteni, természetellenes és önpusztító tevékenységre szoktatni."[22]

Azonban a szabályoknak való megfelelés mellett nem tiltott az érett libatoll szedése, illetve liba- és kacsa tömése[23].

20 41/2010. (II. 26.) Korm. rend. 14. § (4) bek.
21 Ptk. 5:23. §.
22 Ávtv. 6. § (1) bek.
23 Ávtv. 6. § (2) bek.

6.5 Állat elhagyása

„Az ember környezetében tartott állat, valamint a veszélyes állat tulajdonjogával, tartásával felhagyni nem szabad. Az állat elűzése, elhagyása vagy kitétele tilos"[24].

Ez a tipikus „elköltözök faluról városba, de az állatok nem jöhetnek a panelba. Megváltozott életkörülményeim…" eset. Illetve sajnos nagyon sokan felelőtlenül csak azért tartanak kutyát, mert falura kell, de sokan nem gondoskodnak sem oltásokról, sem az ivartalanításról.

További egyértelmű tilalom a törvényben, hogy állatot a nemi vágy kielégítésére irányuló cselekmény során felhasználni tilos.[25]

Az állatoknak okozott súlyosabb mértékű hátrány okozása ugyanakkor a Büntető Törvénykönyv[26] által került szankcionálásra, a 244.§-ban.

Az esetek egy részében párhuzamosan is folyhat a két eljárás: bántalmazás, és az Ávtv. szabályainak megsértése miatt közigazgatási hatóság előtti állatvédelmi hatósági eljárás, amely, ha megfelelő alap van rá bírsággal, illetve állattartástól való eltiltással is zárulhat. Mindeközben a rendőrség nyomozást folytathat állatkínzás vétsége vagy bűntette miatt – az állatnak okozott sérüléstől, a sértett állatok számától és egyéb körülményektől függően.

Az oltás-, chip vagy bejelentés hiánya, a nem megfelelő állattartási körülmények és az állat bántalmazása mellé még két fontos eljárási alapot kell megemlíteni.

6.6 Kóbor kutyák

Az egyik leggyakoribb problémát jelenti a településen kitett vagy szabadon kóborló kutyák esete. A jelenség minden településen megtalálható, de ha bejelentés érkezik – és bejelentés mindig érkezik – akkor a jegyzőnek és az önkormányzatnak el is kell járnia.

Amennyiben ismert a kóbor kutya gazdája és a kutya a jegyzői nyilvántartás szerint be van jelentve, oltva, chipelve, akkor az ügy szabálysértésnek minősül, és megvalósultnak kell tekinteni a szabálysértésekről szóló törvény[27]veszélyeztetés kutyával[28] tényállását.

Ezen szabályok alól felmentést kapnak a vakvezető, illetve a mozgáskorlátozottakat segítő kutyák. Továbbá, aki veszélyes ebét nem zárt helyen tartja, vagy nem helyez el a ház (lakás) bejáratán a veszélyes ebre utaló megfelelő figyelmeztető táblát, az szintén szabálysértést követ el.

Ha nem ismert a kóborló kutya gazdája, akkor az önkormányzat feladata a kutya befogása, elhelyezése a község utcáiról, köztereiről az Ávtv. 48/A. § (3)-(4) bekezdése, valamint a kóbor állat befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes

24 Ávtv. 8. §.
25 Ávtv. 8/B. §.
26 2012. évi C. törvény a Büntető törvénykönyvről (a továbbiakban: Btk.)
27 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Sztv.)
28 Sztv. 193. §.

szabályairól szóló 785/2021. (XII. 27.) Korm. rendelet 10 – 11. §-a szerint. Ez történhet saját ebrendészeti telep működtetésével, vagy ebrendészeti teleppel kötött megállapodás keretében.
Amennyiben a kóbor állat tulajdonosa ismertté válik, a tulajdonos köteles az állatot visszavenni, valamint a befogásával és elhelyezésével felmerült költségeket megtéríteni.

6.7 Kutyaharapás esete

Sokan, ha kutyatámadás éri őket, akkor vagy nem szólnak senkinek vagy a jegyzőnél kívánnak bejelentést, panaszt tenni. Ezzel szemben az elsődleges feladat látlelet felvétele a háziorvosnál. Ezután lehet küldeni a sértettet a megfelelő hatóságokhoz. Sérüléssel járó, nyolc napon belül gyógyuló sérülés esetén a cselekmény könnyű testi sértésnek minősül. Nyolc napon túl gyógyuló sérülés esete súlyos testi sértés bűncselekménynek minősülhet, ebben az esetben az illetékes Rendőrkapitányságon kell feljelentést tennie a sértettnek. Ha pedig a kutya másik állatban vagy más dologban tett kárt, polgári peres úton érvényesítheti igényét a sértett fél.
Jogeset:
A jegyzőhöz bejelentés érkezett, miszerint hétvégén kutyatámadás történt Kőszárhegy egyik utcáján. Két rottweiler szökött ki az utcára és támadott meg egy kistestű, keverék tacskó kutyát. A bejelentő szerint a két rottweiler bejutott az ő ingatlanukra és ott marta meg a kistestű ebet. Majd mikor a tacskó tulajdonosai próbálták szétválasztani a kutyákat a rottweiler kutyák közterületre szaladtak és egy másik személynek okoztak sérülést. Az esethez a helyi polgárőrséget hívták ki, akik értesítették a rendőrséget. A rottweilerek tulajdonosa hazaérkezve a kutyákat rögtön elzárta és elmondta, hogy a kutyák a vihartól ijedtek meg, ezért szöktek ki- ez elmondása szerint-zárt ingatlanról. A kiérkező rendőrök jegyzőkönyvet vettek fel, és megállapították, hogy az ügyben hatáskörrel nem rendelkeznek. Rögzítették azt is, hogy a jegyzőhöz kell fordulni az ügy kapcsán. Meg is étkezett tehát a bejelentés a jegyzőhöz a rendőrség utasítása szerint… A bejelentés már nem csak az eset leírását tartalmazta, hanem kártérítési igényt is, mivel a kistestű kutyus olyan sérüléseket szenvedett, hogy állatkórházban látták el. A sérült személy szintén bejelentést tett a jegyzőhöz, és kérte a kutyatulajdonos megbüntetését. A jegyző- hatásköréből eredően- az állattartás körülményeinek vizsgálatát kezdte meg, valamint bevonta a járási hivatal hatósági állatorvosát is, annak érdekében, hogy az ebek egészségi állapotát vizsgálja meg és amennyiben indokolt a veszélyessé minősítésükkel kapcsolatban járjon el. A két utóbbi hatóság közös helyszíni szemlét tartott. A kutyák tartási helye megfelelő. Kennelben tartják őket, etető és itató tál rendelkezésre állt, az időjárási körülményektől a kutyák a kennelben védve vannak. A kerítés és a kennel minősége megfelelő. A hatósági állatorvos megvizsgálta a kutyákat, egészségi állapotukat rendben találta, oltási könyvük rendben volt, chippel a kutyák rendelkeztek. Az állattartó figyelmét arra hívta fel, hogy a kutyákat rendszeresen vigye el sétálni. A bejelentők a jegyző és a hatósági állatorvos eljárását nem fogadták el és a továbbiakban is a jegyzőtől kérték a kutyák tulajdonosának felelősségre vonását, a kutyák altattatását és káruk megtérítését. A jegyző és a hatósági állatorvos az ügyet lezárta, az ellenőrzés során az állattartással kapcsolatban mindent rendben találtak. A jegyző tájékoztatta a bejelentőket arról, hogy kártérítési igényüket polgári peres úton rendezhetik. A személyi sérülés esetén látleletet kellett volna felvetetni, az nélkül a bíróság sem fog tudni eljárni. A bejelentők a jegyzőtől vagy az önkormányzattól várták el káruk megtérítését.
Véleményem szerint a rendőrség rendelkezett hatáskörrel az ügyben: egyrészt a kutyák közterületen való léte megalapozza a veszélyetetés kutyával szabálysértési tényállást. A kutyák tulajdonosa megállapítható volt. Mivel volt személyi sérülés is, és a rendőrségnek erről még a helyszínen tudomása volt, tájékoztatni kellett volna a sértett sérültet, hová kell fordulnia. A lelet alapján pedig megállapítható lett volna a könnyű vagy a súlyos testi sértés.
Az esetből is jól látható, hogy nem csupán maguk az állampolgárok, de gyakran az eljáró hatóság sincs tisztában azzal, ki rendelkezik hatáskörrel egy adott ügyben, illetve mit kell tenniük egy adott tényállás megvalósulása során.

7. HATÁSKÖRÖK KEVEREDÉSE

Nézzük meg egy példán keresztül mi történik akkor, ha a bejelentő több hatósághoz is bejelentést tesz ugyanabban az ügyben. Mennyiben nehezíti meg az eljárást az, ha három különböző hatóság jár vagy járhatna el.

Az eset Kőszárhegy településen történt. Az állatvédelmi eljárás első ízben a jegyző előtt indult. Azonban mivel a jegyző előtti eljárás eredményeképpen az állattartó teljesítette a határozatban foglalt kötelezettségét, az eljárást megszüntette a jegyző.

A történet: ominózus ingatlan tulajdonosa nagytestű kutyákat tart, szám szerint 7 egyedet, mind ivaros. Ebből 5 kölyök, 12-14 hetesek. Amennyit a jegyző meg tudott állapítani az állattartás körülményeiből az az, hogy a kutyák jól tápláltak, etető és itatótáljuk van, szőrük fényes, a kutyák barátságosak. A felnőtt szuka és kan kutyának oltása és chipje van. Kutyaház megfelelő méretű, a kert tágas. Azonban a kerítés nem megfelelő, azon lyukak, foltozások vannak. A kutyáknak nem okoz különösebb gondot a szökés. Emiatt is történt a bejelentés. Az eljárás eredményeként a tulajdonos kötelezve lett a kerítés javítására. Erre 6 hetet kapott. Az idő elteltével az állattartás ismét ellenőrzésre került, a kutyatartás továbbra is megfelelő, a kerítés javított, ugyan megállapítható, hogy azt a kutyák továbbra is könnyen szét tudnák szedni. Az állattartó a jó gazda gondossága kötelezettségének részben eleget tett, az állat fajának, fajtájának és élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételekről gondoskodott. Az állat életfeltételeinek kialakításánál tekintettel volt azok korára, nemére és élettani állapotára.

Ugyanakkor véleményem szerint itt a veszélyeztetés kutyával szabálysértési tényállása is megvalósult. Aki a felügyelete alatt álló kutyát a település belterületén felügyelet nélkül bocsátja közterületre, vagy kóborolni hagyja szabálysértést követ el. A szabálysértési megállapítása érdekében rendőrségi eljárásnak is indulni kellett volna az ügyben. De ez nem történt meg, mivel a rendőrség az ügyet az egyik hozzá érkezett bejelentést követően a kormányhivatalhoz tette át.

Később, a korábbi bejlentő is a Kormányhivatalhoz fordult, ugyanezen ügyből kifolyólag. A kutyák kijárnak, támadó magatartást tanúsítanak, s hozzátette, hogy a tulajdonos macskatartása sem megfelelő, a macskák is soványak, elhanyagoltak. A Kormányhivatal Agrárügyi Főosztályának hatósági állatorvosa, egyeztetve a jegyzővel a helyszínre érkezett az állattartás ellenőrzése céljából. A helyszíni ellenőrzés során a tulajdonos együttműködő magatartást tanúsított. A hatósági állatorvos megállapította, hogy a terület mekkora, milyen hosszú és széles a kerítés, a kerítés alja hiányos helyenként, látszik azon a folyamatos karbantartás. A telken található egy melléképület, ahová a kutyák akkor vannak bezárva, mikor a tulajdonos nem tartózkodik otthon. Az ingatlanon 7 kutya van, két felnőtt, nagytestű és öt kb. 6 hónapos. A tulajdonos a kölyköket örökbe szeretné adni, nem akarja megtartani. A helyszínen 12 macskát számolt meg az állatorvos, kik 4 havonta féreghajtva vannak, a bolha és kullancs elleni védekezésük pedig folyamatos. Oltottak és ivartalanítani akarja őket a tulajdonos. A macskák fejlettségi állapota az orvos szerint kielégítő.

A tulajdonos elmondta azt is, hogy a felnőtt kutyák ivartalanítását vállalja és az ezzel kapcsolatos dokumentumokat határidőre bemutatja. A hatósági állatorvos kennel építésre kötelezte az tulajdonost, valamint a kerítés megfelelő javítását írta elő. Az állattartó azt is elmondta, hogy felvette a kapcsolatot állatvédő szervezetekkel annak érdekében, hogy az ivartalanítás költségeinek fedezésében segítséget kapjon.

A határidő ellenőrzése céljából később a hatósági állatorvos helyszíni ellenőrzést tartott. A tulajdonos által vállaltak közül nem valósult meg minden, ami az állatokkal kapcsolatos. Oltások nem voltak rendben, chip a kölykökben nem volt továbbra sem. A macskák és a kutyák állapota továbbra is megfelelő, jól tápláltak. Takarmányozásuk bemutatásra került. A kerítés alaposabb résmentéssé tétele megtörtént.

A tulajdonos vállalta, hogy nem növeli tovább a kutyák és a macskák létszámát. A kennelek megépítését továbbra is vállalja, a szuka kutya szaporodását fogamzásgátlóval kívánja szabályozni, a kölykök közül a szukák ivartalanítását vállalja, határidőre. Mint kiderült az ebek közül több is a melléképületben volt tartva több napig, ugyanis a tulajdonos az ingatlan fekvésétől eltérő településen végzett munkát, így nem minden nap tudott az állatokról gondoskodni. Ugyanakkor azonban az állattartónak gondoskodnia kell az állat igényeinek megfelelő rendszeres, de legalább napi egyszeri ellenőrzéséről, amire a hatósági állatorvos fel is hívta az állattartó figyelmét.

Milyen intézkedéseket tehet ilyenkor a hatóság (ami az ügy szempontjából releváns)?

- Az állattartót meghatározott építési munka elvégzésére kötelezheti.
- Meghatározott cselekmény végzésére, tűrésére vagy abbahagyására kötelezheti az állattartót.
- Az állattartást korlátozhatja, megtilthatja.
- A 4 hónaposnál idősebb ebek microchippel megjelölve tartásának ellenőrzése.
- Az ebtartót az eb közterületen való vezetésekor szigorúbb szabályok betartására kötelezheti.
- Az ebtartót az eb tartási körülményeinek megváltoztatására és szigorúbb tartási feltételek kialakítására kötelezheti.
- Az ebtartót az ebek viselkedésének megítélésében jártas szakértővel egyeztetett képzés elvégzésére kötelezheti.
- Elrendelheti az eb ivartalanítását.
- Az ebet veszélyesnek minősítheti.
- Az építési munkák elvégzésére kötelezés több ízben, több határidő tűzésével megtörtént.
- Meghatározott cselekmény végzésére kötelezés, mint legalább napi egyszeri ellenőrzése az állatoknak, megtörtént.
- Indokolt lehetett volna még: a kutyák napi szintű lemozgatása, sétáltatása. A kifárasztásos technika alkalmazásával szökésük megakadályozása a mozgásigényük kielégítésével megvalósítható lenne. Ingergazdagabb környezetet teremtve az ebeknek.
- Az állattartás korlátozása, tiltása nem történt meg.
- A 4 hónaposnál idősebb ebek microchippel megjelölve tartásának ellenőrzése, megtörtént, ugyanakkor a kölykök chippelése továbbra sem valósult meg.

- Az ebtartó az eb közterületen való vezetésekor szigorúbb szabályok betartására kötelezése ebből a szempontból nem releváns, ugyanis a gazda nem sétáltat.
- Az ebtartó az ebek viselkedésének megítélésében jártas szakértővel egyeztetett képzés elvégzésére kötelezése nem merült fel, mint szankció.
- Az ivartalanítás elrendelése a legfontosabb intézkedés az esetben.
- Az eb veszélyesnek minősítése véleményem szerint nem indokolt.

Vélemény:
A hatósági állatorvos azt gondolom, a lehető legkörültekintőbben járt el az adott ügy kivizsgálása során. Amivel azonban nem értek egyet a következő: szerintem sokszor és sok határidő került tűzésre az állattartás körülményeinek javítása érdekében. Volt, hogy több hónapot kapott az állattartó kerítés javításra, oltások pótlására, mikrochippel való megjelölésre.
A hatósági állatorvos valóban többször ellenőrizte az állatok tartására, viszont egy esetben sem szabott ki állatvédelmi bírságot amiatt, hogy az állattartó elmulasztott határidőre teljesíteni az előírt kötelezettséget.
A hatósági állatorvos felkérte a jegyzőt, hogy korlátozza az állattartást, ami meg is történt, az állatorvos javaslatai szerint.
Az ebek ivartalanítása szankció kezdetben nem került kiszabásra. Ennek oka, hogy egyik eljáró hatóság sem rendelkezett ekkor azzal a hatáskörrel, hogy az állatok ivartalanítását elrendelje. Itt jött képbe a harmadik hatóság, a járási hivatal, amely hatóság elrendelte az ingatlanon maradó kutyák ivartalanítását. Tudomásom szerint a kötelezettség teljesítésének megkezdése még nem történt meg. Halkan szeretném megjegyezni, hogy az állattartó figyelmét a jegyző felhívta arra, hogy van lehetőség a felelős állattartás elősegítése pályázat keretében a kutyák ivartalanítására. A tulajdonos ezzel a lehetőséggel nem élt. Ez is felveti a jó gazda gondosságát.

8. RÖVIDEN AZ ÁLLATVÉDELMI KÖZIGAZGATÁSI SZANKCIÓKRÓL

Az állatvédelmi eljárás, mint speciális közigazgatási eljárás célja, a tényállás tisztázását követően a jogsértés tényének megállapítása, vagy kizárása. Az állatvédelmi szabályok megsértése esetén alkalmazható felelősségre vonási módokat, kötelezéseket és szankciókat nem csak az Ávtv. tartalmazza, hanem azok más jogszabályokban, sőt a közigazgatási jogon kívül más jogágakban is megjelennek, így például az állatkínzás napjainkban már büntetőjogi tényállásnak minősül, és az arra vonatkozó szabályokat a Btk. tartalmazza.
Állatvédelmi bírság szabható ki azzal szemben, aki tevékenységével vagy mulasztásával az állatok kíméletére, védelmére vonatkozó jogszabály vagy hatósági határozat előírását megsérti, vagy annak nem tesz eleget
Állatvédelmi képzésen való részvételre kötelezés állatvédelmi bírság kiszabása helyett vagy azzal egyidejűleg az állattartót a hiányosságok kijavítására, pótlására kell kötelezni, továbbá az állatok gondozásával, a velük való helyes bánásmóddal kapcsolatos állatvédelmi oktatáson (állatvédelmi képzés) való részvételre kötelezhető. Kiszabás célja: állatok gondozásának, velük való helyes bánásmódnak az elsajátítása, tudatformálás
Állattartástól való eltiltás kiszabás oka:
ha valaki az állatok védelmére vonatkozó jogszabályok vagy hatósági határozat rendelkezésének szándékos vagy ismételt megsértésével állatának maradandó egészségkárosodását vagy elpusztulását okozza, tartott vagy a jövőben tartandó állat jóléte állatvédelmi bírság kiszabásával és az állatvédelmi képzésen való részvételre képzéssel sem biztosítható, az állatvédelmi hatóság – állatvédelmi bírság kiszabása mellett – az állattartót állat tartásától a jogsértés súlyától függően 2-8 évre eltiltja.
Rendszeres jelentéstételre kötelezés, vagy tartási gyakorlattal rendelkező személy igénybevételére kötelezés kiszabás oka: állatok védelmére vonatkozó jogszabályokat vagy hatósági határozat rendelkezését szándékosan vagy ismételten megsérti az állattartó, ezzel állatának maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza, és az állatvédelmi képzésen részvételre kötelezéssel sem biztosítható a tartott, vagy a jövőben tartandó állat jóléte.
Állat elszállítása, tartási költség megelőlegezése kiszabásának oka: jogszabályban foglalt rendelkezéseket nem, vagy nem megfelelően teljesíti, és ezáltal az állat vagy ember egészségét súlyosan veszélyezteti (az állat tulajdonosának költségére az állatvédelmi hatóság elrendelheti az állat megfelelő helyre való szállítását és a várható tartási költségek tulajdonos általi megelőlegezését)
Elkobzás két esetben lehetséges: a veszélyes ebek által okozott sérülésekkel kapcsolatban, illetve az állattartó kötelezettségeinek nem, vagy nem megfelelő teljesítésével összefüggésben. Az elkobzás jogintézményéről a Szankciótörvény[29] rendelkezik.
Intézkedések az Állatvédelmi törvényben

29 2017. évi CXXV. törvény A közigazgatási szabályszegések szankcióiról – II. fejezet 9. rész

„Intézkedéseket közigazgatási szankciók alkalmazása mellett szabhat ki a hatóság
- az eb közterületen való vezetésekor szigorúbb szabályok betartása
- az eb tartási körülményeinek megváltoztatása és szigorúbb tartási feltételek kialakítása
- az ebek viselkedésének megítélésében jártas szakértővel egyeztett képzés elvégzése
- az eb ivartalanításának elrendelése
- az eb veszélyesnek minősítése
- eb életének kioltása
- működési engedély módosítása, visszavonása
- létesítmény vagy annak egy részének bezáratása
- tartási engedély visszavonása
- állatjóléti felelőst új képzés elvégzésére kötelezheti”[30]

30 Ávtv. 42/D. §. (1.) bek.

9. ZÁRSZÓ

Összeségében elmondható, hogy a közigazgatási jogi szabályozás megfelelő állatvédelmi vonatkozásban. Az Ákr., az Ávtv. és a vonatkozó kormányrendeletek tényállásai kimerítően tartalmazzák, mikor és hogyan kell állatvédelmi témában közigazgatási hatósági eljárást indítani.
Ami véleményem szerint zavaró, hogy több hatóságnak van ugyanabban az eljárási mozzanatban hatásköre. Persze, egyértelmű, hogy az Ákr. rendezi a hatásköri vitákat, mégis azt gondolom egyértelműbbé kellene tennie a szerteágazó hatásköri szabályozást a témában. Arra vonatkozóan, hogy az állattartás megfelelő körülményeit vizsgálja egy hatóság egyértelműen a helyi szervet kell, célszerű kijelölni, hiszen a jegyző, mint hatóság az, aki tisztában van a helyi adottságokkal és a helyben lakók körülményeivel. Valóban ő tud a leggyorsabban cselekedni, és mint tudjuk, gyakran percek is számítanak egy-egy állatvédelmi ügy kapcsán. Ugyanakkor sok esetben kellő szakértelemmel nem rendelkezik, hiszen vannak olyan esetek, amik már állatorvosi megítélést, szaktudást igényelnek. Ilyenkor a hatósági állatorvos bevonása kötelező. Mint a Hatáskörök keveredése részben is olvasható volt, zavaró lehet, hogy egy hosszadalmas ügyben, ahol rengeteg tényezőt kellett megvizsgálni és többféle szankciót és intézkedést lehetett, kellett meghozni, három hatóság is bevonásra került. Az egyik vizsgálta az állattartást, építési munka elvégzésére kötelezett, a másik vizsgálta az egyedszámot, annak korlátozására kötelezett, aztán szükséges lett volna az ivartalanításra kötelezés, amire egyik sem rendelkezett hatáskörrel… így szükséges volt egy harmadik, erre hatáskörrel rendelkező hatóság bevonása.
Két irányban kell elindulnunk: az egyik minden hatósággal tisztázni, mi a feladta, valamint más hatóságok figyelmét is felhívni arra, kihez fordulhat, milyen irányt mutasson az állampolgárnak. Másik: az állampolgárokban tudatosítani a megfelelő állattartást.

1. MELLÉKLET

Jegyzőkönyv minta helyszíni szemléhez[31]
Fejléc

Ügyiratszám:
Ügyintéző:
Elérhetőség:

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

A jegyzőkönyv felvételének időpontja: (év)……..(hónap) ……. (nap)
A jegyzőkönyv felvételének helye:

Jelenlévő ügyfél:
név:
szül.:
anyja neve:
lakcíme:
elérési lehetősége:
ügyfélkapu:
adószám/adóazon. jel:
TAJ szám:

Jelenlévő ügyfél:
neve:
szül. hely, idő:
anyja neve:
lakcíme:
tel.:
ügyfélkapu:
adószám/adóazon. jel:
TAJ szám:

31 A jegyzőkönyv az önkormányzati ügyintézők facebook csoportjában közzétett, némileg átdolgozott, hatósági jogalkalmazók által használt minta.

Jelenlévő ügyfél:
neve:
szül. hely, idő:
anyja neve:
lakcíme:
tel.:
ügyfélkapu:
adószám/adóazon. jel:
TAJ szám:

Jelenlévő ügyfél:
neve:
szül. hely, idő:
anyja neve:
lakcíme:
ügyfélkapu:
tel.:
adószám/adóazon. jel:
TAJ szám:

…Önkormányzati Hivatal részéről jelen van:

Jegyzőkönyvvezető ismerteti a /…. sz. ügyet:
Jegyzőkönyvvezető ismerteti a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, az ügyfél jogait és kötelességeit:

Ügyfelek adatainak felvétele AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) szóló 2016=679 sz. rendeletében (GDPR) továbbá az információs jogról és az információszabadságról szóló 2011. törvényben (Infotv.) foglaltakra figyelemmel történt. Az adatkezelő a … Önkormányzati Hivatal, képviselője … jegyző, honlapja …, az adatkezelés célja jogszabálynak való megfelelés, az adatkezelés jogalapja közhatalmi jogosítvány gyakorlása, a személyes adatok címzettjei az adatvédelmi tisztviselő, igazgatási előadó, munkáltató jogkör gyakorlója, a személyes adatok tárolásának időtartama jogszabály szerinti. Az adatszolgáltatás önkéntes. Az ügyfélnek joga van kérelmezni az adatkezelőtőé az ügyfélre vonatkozó személyes adatokhoz való hozzáférést, azok helyesbítését, törlését vagy kezelésének korlátozását, és tiltakozhat az ilyen személyes adatok kezelése ellen, valamint joga van az adathordozhatósághoz. Az ügyfélnek joga van a hozzájárulása bármely időpontban történő visszavonásához, amely nem érinti a visszavonás előtt a hozzájárulás

alapján végrehajtott adatkezelés jogszerűségét. Ügyfélnek joga van a felügyeleti hatósághoz (Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság) panaszt benyújtani. Az adatszolgáltatás nem előfeltétele szerződéskötésnek, a személyes adatok megadása nem köteles. Az adatszolgáltatás elmaradásának lehetséges következménye, hogy megnehezíthet az ügyféllel történő egyeztetéseket.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 99. §-a szerint „a hatóság - a hatáskörének keretei között - ellenőrzi a jogszabályban foglalt rendelkezések betartását, valamint a végrehajtható döntésben foglaltak teljesítését." Az Ákr. 100. §-a alapján **„**a hatósági ellenőrzés hivatalból indul meg, azt a hatóság a hivatalbóli eljárás szabályai szerint folytatja le." Az Ákr. 101. § (1) bekezdése alapján „ha a hatóság a hatósági ellenőrzés során jogsértést tapasztal,
a) megindítja az eljárást, vagy
b) ha a feltárt jogsértés miatt az eljárás más szerv illetékességébe tartozik, annak eljárását kezdeményezi."
Az Ákr. 64 § (2) bekezdése alapján ha az ügyfél vagy képviselője más tudomása ellenére az ügy szempontjából jelentős adatot valótlanul állít vagy elhallgat eljárási bírsággal sújtható. Ezen rendelkezés alól kivétel az, akitől nem várható bizonyítékként értékelhető vallomás, valamint védett adatnak minősülő tény tekintetében az, aki nem kapott felmentést a titoktartás alól. Kivételt jelent továbbá az, aki vallomásával saját magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná. Az Ákr. 77. § (1) bekezdése alapján **„**azt, aki a kötelezettségét önhibájából megszegi, a hatóság az okozott többletköltségek megtérítésére kötelezi, illetve eljárási bírsággal sújthatja. Az Ákr. 77. § (2) bekezdése alapján „az eljárási bírság legkisebb összege esetenként tízezer forint, legmagasabb összege - ha törvény másként nem rendelkezik - természetes személy esetén ötszázezer forint, jogi személy vagy egyéb szervezet esetén egymillió forint. Az Ákr. 77. § (3) bekezdése alapján „az eljárási bírság kiszabásánál a hatóság figyelembe veszi
a) a jogellenes magatartás súlyát,
b) - ha az erre vonatkozó adatok rendelkezésre állnak - az érintett vagyoni helyzetét és jövedelmi viszonyait, továbbá
c) az eljárási bírságnak ugyanabban az eljárásban történő ismételt kiszabása esetén az előző bírságolások számát és mértékét."

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény272. § (1) bek. alapján „a tanú, aki hatóság előtt az ügy lényeges körülményére valótlan vallomást tesz, vagy a valót elhallgatja, hamis tanú-zást követ el. A 273. § alapján „aki a hamis tanúzást szabálysértési vagy egyéb hatósági eljárás-ban, illetve fegyelmi eljárásban követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő." A 274.§ alapján „hamis tanúzás miatt mindaddig, amíg az az alapügy, amelyben a hamis tanúzást elkövették, nem fejeződik be, büntetőeljárás csak az alapügyben eljáró hatóság feljelenté-se alapján indítható. Az ilyen feljelentés esetét kivéve a hamis tanúzás büntethetőségének elévülése az alapügy befejezésének napján kezdődik." A 275. § (1) bek. alapján „nem büntethető hamis tanúzásért,
a) aki a valóság feltárása esetén önmagát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná,
b) aki a vallomástételt egyéb okból megtagadhatja, de erre kihallgatása előtt nem figyelmeztették, vagy
c) akinek a kihallgatása törvény alapján kizárt.

A 275. § (2) bek. alapján „A büntetés korlátlanul enyhíthető, különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető azzal szemben, aki az alapügy jogerős vagy végleges befejezése előtt az eljáró hatóságnak az általa szolgáltatott bizonyítási eszköz hamis voltát bejelenti."

Ügyfél jelen jegyzőkönyv aláírásával elismeri, hogy a hivatkozott jogszabályi tájékoztatást megkapta, tudomásul vette, a személyes adatainak fent leírt célú kezeléséhez önkéntesen, minden külső befolyás nélkül beleegyezését adja. Tudomásul veszi egyúttal, hogy a Hivatalhoz intézett egyoldalú nyilatkozatával az adatkezelésre való hozzájárulása visszavonására jogosult.

Megállapítást nyert, rögzítésre került:

Az ellenőrzés körülményei – időjárás:
1. hőérzet: kánikula, nagy hideg, nem szélsőséges
2. csapadék: szitálás, eső, zápor, jégeső, ónos eső, havas eső, havazás
3. szél: erős szél, nem jelentős szél, szélcsend
4. hőmérséklet: ……..Celsius

Az ingatlanon tartott ebek száma: ……..., tartásuk a melléklet szerint

Az ingatlanon tartott egyéb állat: van /nincs

Ha van, ingatlanon tartott egyéb állatok mennyisége, faja, fajtája:

MELLÉKLET A SZ. JEGYZŐKÖNYVHÖZ

az eb hívóneve
mikrochipszáma:
születési ideje:
fajtája:
színe:
ivara:
veszettség elleni oltások időpontja:
tulajdonos:
ebtartó:
tápláltsági állapot:

1 Kórosan sovány: Bordák, ágyékcsigolyák, medencecsontok és a csontos kiemelkedések szembeötlőek már távolról is. A bőr alatti zsírszövet nem tapintható, az izomsorvadás jelei láthatóak. (A nagy, hosszú szőr elfedheti, ezért a fizikális vizsgálat elengedhetetlen.)

2 Sovány: A bordák könnyen tapinthatóak, akár láthatóak is, a bőr alatti zsírszövet nem tapintható. Az ágyéki csigolyák tövisnyúlványai láthatók, a medencecsontok elődomborodnak

3 Ideális: A bordák könnyen tapinthatóak, vékony zsírréteg érezhető a bőr alatti kötőszövetben. Felülről a derék jól felismerhető, a has oldalnézetben felhúzottnak látszik.

4 Túlsúlyos: A bordákat zsírréteg fedi, de a derék felülről még éppen felismerhető, a has felhúzott.

6 Elhízott: A bordák alig vagy nem tapinthatók, ágyékon zsírpárnák, a has kitágult. Vastag zsírréteg lehet a nyakon, a mellkason, és a faroktőn.

ápoltság: szemmel láthatóan ápolt
szemmel láthatóan ápolatlan
egyéb megjegyzés

elhelyezés: kötve, kennelben, udvar, épületben, lakásban, házba zárva

láncon tartás oka:

a) az állaton végzett ápolás, illetve gyógykezelés céljából, annak idejére,
b) az állat veszélyes viselkedése miatt, a veszélyeztetés idejére,
c) közlekedésbiztonsági, az állat testi épsége és a járműforgalom zavartalan működése érdekében, vagy
d) állatról emberre terjedő betegség megelőzése esetén, a betegség idejére.

az átmeneti megkötésnél használt eszköz hossza:
a nyakörvnek forgóval ellátott:
az eb életfunkciót, táplálkozását nem nehezítheti el,
az állat számára fájdalmat nem okoz
lánc elakadhat: igen /nem

Jegyzőkönyvvezető felhívja a figyelmet arra, hogy a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet 14/A. § szerint az eb nem tartós, átmeneti kikötése az alábbi feltétel esetén megengedett:

a) az állaton végzett ápolás, illetve gyógykezelés céljából, annak idejére,
b) az állat veszélyes viselkedése miatt, a veszélyeztetés idejére,
c) közlekedésbiztonsági, az állat testi épsége és a járműforgalom zavartalan működése érdekében, vagy
d) állatról emberre terjedő betegség megelőzése esetén, a betegség idejére.

Az átmeneti megkötésnél használt eszköz hossza

a) kistestű ebnél 5 méternél,
b) közepes testű ebnél 7 méternél,
c) nagytestű ebnél 9 méternél,
d) futólánc esetén a feszített és a futó részek hosszának összege 8 méternél, a futó rész hossza 3 méternél rövidebb nem lehet.

A nyakörvnek forgóval ellátottnak kell lennie, és az az eb életfunkciót, táplálkozását nem nehezítheti el, az az állat számára fájdalmat nem okozhat.

kennelben tartás körülményei:
A kennel hossza:
szélessége:
magassága:
padozat: megfelelő/
árnyékolás: megfelelő /

Jegyzőkönyvvezető felhívja a figyelmet arra, hogy a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet 14. § (4) bek. szerint „a kedvtelésből tartott állat tartási helyének olyan méretűnek kell lennie, hogy az állat fajára jellemző mozgási igényét ki tudja elégíteni. Lófélék és eb esetében a mozgási igény az állat mozgatása útján is kielégíthető, azonban esetükben is törekedni kell az olyan tartási módra, amely lehetővé teszi az állat kedve szerinti mozgását". Az (5) bek. a) pont szerint „tilos kistestű ebet 10 m2-nél, közepes testű ebet 15 m2-nél, nagytestű ebet 20 m2-nél kisebb területen tartósan tartani.

kutyaház: van / nincs
méret: megfelelő /
kialakítás: megfelelő /

állapot: megfelelő /

mozgás: fajra, fajtára, korra és fiziológiai állapotra jellemző mozgás és aktivitás,
mozgásképtelen, nem áll lábra

vízzel való ellátottság:
1. edény: állapot megfelelő, méret megfelelő, borulástól védett, tiszta, szennyezett
nincs, nem elérhető, alkalmatlan, borulásveszélyes, üres
2. tartalom: elegendő,
kevés víz,
erősen szennyezett,
tűző napon (meleg),
fagyott
3. vízvétel: könnyen elérhető nem könnyen

takarmány:
1. edény: állapota megfelelő, borulás ellen védett,
nincs, nem elérhető, alkalmatlan, üres, szennyezett
2. tartalom: táp,
ételmaradék,
felismerhetetlen,
szennyezett
3. készlet: megfelelő mennyiségű/minőségű,
minimális,
elégtelen,
nem takarmány

veszély a tartási helyen: nincs / baleset, fertőzés, emberre veszélyes, erősen szennyezett

<u>Egyéb megjegyzések, hatósági kötelezés:</u>

MELLÉKLET A .....SZ. JEGYZŐKÖNYVHÖZ

az eb hívóneve
mikrochipszáma:
születési ideje:
fajtája:
színe:
ivara:
veszettség elleni oltások időpontja:
tulajdonos:
ebtartó:
tápláltsági állapot:

1 Kórosan sovány: Bordák, ágyékcsigolyák, medencecsontok és a csontos kiemelkedések szembeötlőek már távolról is. A bőr alatti zsírszövet nem tapintható, az izomsorvadás jelei láthatóak. (A nagy, hosszú szőr elfedheti, ezért a fizikális vizsgálat elengedhetetlen.)
2 Sovány: A bordák könnyen tapinthatóak, akár láthatóak is, a bőr alatti zsírszövet nem tapintható. Az ágyéki csigolyák tövisnyúlványai láthatók, a medencecsontok elődomborodnak
3 Ideális: A bordák könnyen tapinthatóak, vékony zsírréteg érezhető a bőr alatti kötőszövetben. Felülről a derék jól felismerhető, a has oldalnézetben felhúzottnak látszik.
4 Túlsúlyos: A bordákat zsírréteg fedi, de a derék felülről még éppen felismerhető, a has felhúzott.
6 Elhízott: A bordák alig vagy nem tapinthatók, ágyékon zsírpárnák, a has kitágult. Vastag zsírréteg lehet a nyakon, a mellkason, és a faroktőn.

ápoltság: szemmel láthatóan ápolt
szemmel láthatóan ápolatlan
egyéb megjegyzés

elhelyezés: kötve, kennelben, udvar, , épületben, lakásban, házba zárva

láncon tartás oka:

a) az állaton végzett ápolás, illetve gyógykezelés céljából, annak idejére,
b) az állat veszélyes viselkedése miatt, a veszélyeztetés idejére,
c) közlekedésbiztonsági, az állat testi épsége és a járműforgalom zavartalan működése érdekében, vagy
d) állatról emberre terjedő betegség megelőzése esetén, a betegség idejére.

az átmeneti megkötésnél használt eszköz hossza:
a nyakörvnek forgóval ellátott:

az eb életfunkciót, táplálkozását nem nehezítheti el,
az állat számára fájdalmat nem okoz

lánc elakadhat: igen /nem

Jegyzőkönyvvezető felhívja a figyelmet arra, hogy a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet 14/A. § szerint az eb nem tartós, átmeneti kikötése az alábbi feltétel esetén megengedett:

a) az állaton végzett ápolás, illetve gyógykezelés céljából, annak idejére,

b) az állat veszélyes viselkedése miatt, a veszélyeztetés idejére,

c) közlekedésbiztonsági, az állat testi épsége és a járműforgalom zavartalan működése érdekében, vagy

d) állatról emberre terjedő betegség megelőzése esetén, a betegség idejére.

Az átmeneti megkötésnél használt eszköz hossza

a) kistestű ebnél 5 méternél,

b) közepes testű ebnél 7 méternél,

c) nagytestű ebnél 9 méternél,

d) futólánc esetén a feszített és a futó részek hosszának összege 8 méternél, a futó rész hossza 3 méternél rövidebb nem lehet.

A nyakörvnek forgóval ellátottnak kell lennie, és az az eb életfunkciót, táplálkozását nem nehezítheti el, az az állat számára fájdalmat nem okozhat.

kennelben tartás körülményei:
A kennel hossza:
szélessége:
magassága:
padozat: megfelelő/
árnyékolás: megfelelő /

Jegyzőkönyvvezető felhívja a figyelmet arra, hogy a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet 14. § (4) bek. szerint „a kedvtelésből tartott állat tartási helyének olyan méretűnek kell lennie, hogy az állat fajára jellemző mozgási igényét ki tudja elégíteni. Lófélék és eb esetében a mozgási igény az állat mozgatása útján is kielégíthető, azonban esetükben is törekedni kell az olyan tartási módra, amely lehetővé teszi az állat kedve szerinti mozgását". Az (5) bek. a) pont szerint „tilos kistestű ebet 10 m2-nél, közepes testű ebet 15 m2-nél, nagytestű ebet 20 m2-nél kisebb területen tartósan tartani.

kutyaház: van / nincs

méret: megfelelő /
kialakítás: megfelelő /
állapot: megfelelő /

mozgás: fajra, fajtára, korra és fiziológiai állapotra jellemző mozgás és aktivitás,
mozgásképtelen, nem áll lábra

kutyaház: van / nincs

vízzel való ellátottság:
1. edény: állapot megfelelő, méret megfelelő, borulástól védett, tiszta, szennyezett
nincs, nem elérhető, alkalmatlan, borulásveszélyes, üres
2. tartalom: elegendő,
kevés víz,
erősen szennyezett,
tűző napon (meleg),
fagyott
3. vízvétel: könnyen elérhető nem könnyen

takarmány:
1. edény: állapota megfelelő, borulás ellen védett,
nincs, nem elérhető, alkalmatlan, üres, szennyezett
2. tartalom: táp,
ételmaradék,
felismerhetetlen,
szennyezett
3. készlet: megfelelő mennyiségű/minőségű,
minimális,
elégtelen,
nem takarmány

veszély a tartási helyen: nincs / baleset, fertőzés, emberre veszélyes, erősen szennyezett

<u>Egyéb megjegyzések, hatósági kötelezés:</u>

JOGSZABÁLYJEGYZÉK

- Alaptörvény
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény
- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény
- Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény
- Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény
- A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet
- A veszettség elleni védekezés részletes szabályairól szóló 164/2008. (XII. 20.) FVM rendelet
- Az állatvédelmi bírságról szóló 244/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet
- A földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet

KÖZÖS ÜGYÜNK
AZ ÁLLATVÉDELEM
ALAPÍTVÁNY